

Marije en Gerard blijven zoeken naar verdwenen dochter

Wachten op Sophia

Geneeskunde-studente Sophia Koetsier verdween drie jaar geleden in een wildpark in Oeganda. Ouders Marije en Gerard hopen nog elke dag dat ze thuis zal komen.

HANNEKE VAN HOUWELINGEN

Gerard: „Vannacht heb ik nog over haar gedroomd. Ze kwam aanfietsen.”

Marije: „Ik droom heel weinig. Het lijkt wel of ik 's nachts in coma raak.”

Gerard: „Ze was een stuk jonger, 15 jaar of zo, maar ineens was ze thuis.”

Marije: „Als ik droom, is ze terug. Maar wanneer ik vraag 'meisje, wat is er toch gebeurd' wil ze er niet over praten.”

Op de schouw in het ouderlijk huis heeft een stralende Sophia een centrale plek gekregen. FOTO'S/MARLIES WESSELS

Voor de deur van het herenhuis in Amsterdam-Zuid staat een opoefiets. De roze bel is stuk, het slot verroest, maar de banden zijn hard. „Die lopen maar niet leeg. Alsof de fiets op haar wacht”, zegt moeder Marije Koetsier. Ze knijpt haar roodgestifte lippen samen.

Eigenlijk wacht het hele huis op Sophia. Op de piano ligt haar bladmuziek. Op haar kamer hangen een iPad, camera en laptop al drie jaar beurtelings aan de oplader. Haar nieuwe rugzak ligt op de grond.

Marije wijst naar de schouw waar, tussen de brandende kaarsjes, een selfie van hen twee staat. „De laatste keer dat ik echt gelachen heb, is op die foto. Die twee blijge gezichten ben ik kwijt.” Sophia heeft haar jukbeenderen, haar lach.

Met diezelfde brede lach staat Sophia op de vermissingsposter die drie jaar geleden werd verspreid in en om het wildpark Murchison Falls in Oeganda. Sophia (toen 21) liep stage in een Oegandees ziekenhuis en reisde daarna rond met twee medestudentes geneeskunde.

Inmiddels is de poster daar al zeker een jaar van de muur, zegt een medewerker van Red Chillii Hideaway, een populaire accommodatie in het wildpark. Foto's van safari's

en boottochtjes bezetten nu het prikbord. „Er is een grote zoekactie geweest”, weet hij nog. Bijna iedereen in het park kan zich de vermissing nog goed herinneren.

Over de toedracht wordt druk gespeculeerd. „Ze is gegrepen door een krokodil”, zegt de een. „Ze is in verwarde toestand in de rivier terechtgekomen”, zegt de ander. „Ze heeft een einde aan haar leven gemaakt”, meent een derde.

Op de plek waar ze voor het laatst gezien is, het Student Centre – een goedkope backpackersplaats – herinnert manager Emma Okello zich Sophia ook. Haar naam vergeet hij nooit meer. Hij vertelt hoe drie Nederlandse meisjes met grote rugzakken arriveerden op het terrein. Hij geeft ze kamer 1, een simpel hok met drie bedden en klamboes. De meisjes zijn net terug van een boottrip op de Nijl. Nog geen half uur later wordt hij gebeld door de chauffeur. Sophia is spoorloos.

Okello wijst naar een hok met een golfplaten dak, aan de rand van het dorre terrein. „Ze ging naar de wc, maar kwam nooit meer terug.”

Op het terrein zijn rangers aanwezig die Okello naar eigen zeggen direct aan het werk heeft gezet. Het is dan woensdagavond, 28 oktober 2015. „Urenlang zochten we. Te voet

‘Heeft Sophia dat alles zelf gedaan? Dat wil er bij ons niet in. Er moeten andere mensen bij betrokken zijn’

Vader Gerard kijkt naar Sophia's fiets. Ze zou er nog zo op kunnen wegrijden.

en met de auto.” Okello laat alle lichten aan, in de hoop dat Sophia 's nachts de weg terugvindt.

Sophia was toen al een paar dagen zichzelf niet. Op de bootcruise gedraagt ze zich zo vreemd dat haar reisgenootjes vlak daarna Marije bellen. „We maken ons zorgen”, zegt één van hen. Ze vertelt hoe Sophia zich op de boot lang opsluit in de wc. Ze rommelt ook aan een jerrycan met benzine.

Ze willen de reis afbreken en terugkeren naar Kampala, waar Marije op dat moment op vakantie is. „Dat is verstandig. Maar”, waarschuwt Marije, „vertel het haar niet. Ze zal dat niet willen, zich verzetten en misschien wegllopen.”

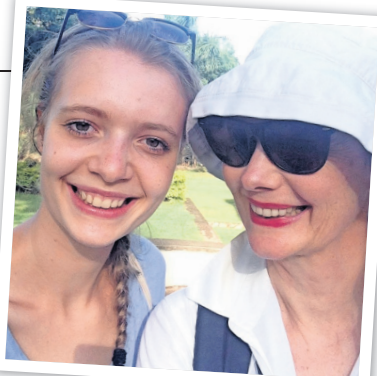
Ze herkent het gedrag van haar dochter. Sophia heeft een bipolaire

stoornis, een psychische aandoening die bij haar soms zorgt voor korte manische periodes. Ze slikt medicatie, maar mogelijk hebben malariapillen of slaapgebrek haar uit balans gebracht. „Laat me even nadenken hoe we dit aanpakken”, peinst Marije. Ze hangen op. Het is bijna 18.30 uur. Sophia is naar de wc, denken de meisjes.

De volgende ochtend wordt een plastic waterfles gevonden op zo'n twintig minuten lopen vanaf het Student Centre, vlakbij de rivieroever. De reisgenootjes hebben Sophia onderweg met zo'n fles gezien. Ze propte hem vol met afval.

Inmiddels zijn drie jaar verstreken, maar Marije lijkt geen detail vergeten. Ze weet nog precies hoe ze op vrijdag, dag drie, de Nijl oversteeft met de oude, gele ferry en de meisjes aan de overkant bezorgd op haar wachten. En hoe haar hart stilstaat als ze hoort dat er 'iets' gevonden is.

Aan de rivieroever, vlakbij de vindplaats van de fles, hangt een zwart slipje hoog in een boom. In het gras ligt Sophia's Ray-Ban zonnebril, waar ze zo zuinig op was. Verderop vinden ze een oranje etuutje, een half geldbiljet, haar rechterschoen, haar binnenzolen en twaalf reepjes stof van haar katoenen H&M broek. Twee stukjes

Marije op een selfie van dochter Sophia. „Dat was de laatste keer dat ik echt gelachen heb.” PRIVEFOTO

zijn vastgeknoopt aan takken op de grond.

Marije ziet agenten en rangers rondlopen. Toch blijven de spullen een nacht liggen en worden pas op zaterdag in één grote zak gestopt. Niet alle onderzoekers dragen handschoenen. Op die vierde dag wordt ook de vindplaats alsnog afgezet. „Tientallen mensen hadden al door het gebied gelopen. Lachwekkend als het niet zo tragisch was”, zegt Marije. Er komen wel speurhonden en een helikopter.

De reepjes stof schrijven agenten toe aan Sophia's verwarde toestand. Vermoedelijk is ze daarna de rivier in gegaan en verdronken. Drie jaar na dato is dat nog altijd dé lezing van de lokale politiefchef.

Het kan, weten Gerard en Marije. Maar het is één optie. Verschillende signalen wijzen volgens hen op een misdrijf. Neem de katoenen broek. Het echtpaar kocht een vergelijkbaar exemplaar en probeerde die met blote handen kapot te scheuren. Marije lukte het niet. Gerard kreeg alleen een beginnetje met zijn tanden.

„Heeft Sophia alles zelf gedaan? Dat wil er bij mij niet in. Er moeten andere mensen bij betrokken zijn geweest”, zegt Gerard. „Het is zonder meer het makkelijkste verhaal: meisje was gek, fataal ongeluk, einde bericht.”

Hun theorie krijgt steun van forensisch analist Richard Eikelenboom. Hij denkt na onderzoek op de gevonden lapjes stof ook dat de katoenen broek van Sophia met een mes of schaar in stukken gesneden moet zijn. Bovendien onderzocht het Nederlands Forensisch Instituut het slipje om vast te stellen of dit van Sophia was. Dat bleek zo, maar daarbij werd ook dna van een onbekend gebleven man gevonden. Dat is niet verder onderzocht, net als de andere spullen.

„Het kan om dna van een agent gaan die het slipje uit de boom heeft gehaald. Maar dat weten we niet”, stelt Eikelenboom. „Nieuw onderzoek zou kunnen uitwijzen of Sophia zelf de stukjes broek aan de takken heeft geknoopt of iemand anders. Als je een knoop legt, moet je kracht zetten en laat je veel huidcellen achter.”

En zo zijn er meer raadsels. Over het slipje dat op ruim 4 meter hoogte over een tak werd geschoven. Of de rechterschoen, die brandschoon aan de rivieroever lag. „De aarde is daar oranje.”

Zes keer is Marije in de afgelopen drie jaar teruggekeerd naar Oeganda. Ze sprak met politie, inlich-

tingendiensten, de kapitein van de boot, hoteleigenaren, de ambassade, een minister, antropologen, hulporganisaties, een

privédetective, helderzienden.

Niets en niemand slaat ze over. Marije belt, e-mailt en stuurt honderden appjes naar iedereen die meer zou kunnen weten. Sophia's reisgenootjes willen geen vragen meer beantwoorden. „Het is een precair evenwicht tussen mensen aansporen en ze op de zenuwen werken”, beseft ze.

Op vakantie gaat ze niet meer. „Wat moet ik in godsnaam in Italië? Gevoelsmatig moet ik in de buurt van Schiphol blijven. Ik sta altijd stand-by om naar Oeganda te gaan. Als ze iets vinden, moet ik er onmiddellijk heen.”

Ze dwingt zichzelf om gezond te eten en voldoende te slapen. „Ik moet overeind blijven. Als ik uitval, valt alles stil.”

‘Marije is echt elke dag met Sophia bezig. Maar daar betaal je een prijs voor’

Gerard: „Ze is daadwerkelijk elke dag met Sophia bezig. Maar daar betaal je een prijs voor. Het gemis hangt als een zwarte deken over haar heen.” Marije: „We doen onze ongeloflijke best om een beetje leuke ouders voor onze twee jongens te zijn.”

Gerard: „Ik ben wat relativerender ingesteld. Kan ik niet meer lachen? Jawel, ik vermaak me soms echt nog wel. Vanavond ga ik naar de bridgeclub, daar speel ik met plezier, maar Sophia verdwijnt nooit uit mijn kop.”

Alle details blijven zich opdringen. Neem die waterfles en Sophia's spulletjes die gevonden werden. Praktisch op dezelfde plek lagen ze. Maar wel een dag na elkaar. Werden ze daar neergelegd? De ouders hoorden van een lokaal ritueel, waarbij de daders de kwade geesten van zich af proberen te schudden. Ze sommen afschuwelijke scenario's op. Verkrachting, moord, kidnapping door stropers of gestoorde Oegandezers met oorlogstrauma's.

Vaak denkt Marije dat Sophia nog leeft. „Wordt ze vastgehouden en misbruikt? Locals zeggen dat een blank meisje lang onopgemerkt kan blijven, zeker in het noorden, vol afgelegen plekken. Die gedachte maakte me gek, maar dat kan ik me niet permitteren. Als ik opgeef, laat ik mijn kind in de steek.”